

Σ Η Μ Α

Ο.- 'Ακοῦτε τὴν λαογραφική μας ἐκπομπή "Ποντιακοὶ ἀντίλαλοι", πού γράψει καὶ ἐπιμελεῖται δ συνεργάτης μας Στάθης Βύσταθιάδης.

Στὴ λύρα δ Γῶνος Νετρίδης. Μουσική ἐπιμέλεια Ἡρακλῆ Κοκοζίδη. τό σῆμα σβήνει

Συνεχίζοντας, ἀγαπητοὺς ἀκροαταῖς, τὸ ποιητικὸ πρόγραμμα μας τῆς περασμένης ἑβδομάδας, θά σᾶς παρουσιάσωμε καὶ σήμερα τραγούδια καὶ χορούς ἀπό διάφορα μέρη τοῦ Πόντου.

Ἀρχίζομε μέν ενα σκοπό τῆς περιοχῆς Ματσούνας. Στὴν περιοχή αὐτή ορατήθηκε ἡ παράδοση πιό ἀτόφια, γιατὶ λόγω τοῦ δρεινοῦ τοῦ ἔδαφου, οξύ βαθυτέρου σχεδόν ἀπό κάθε εἶδους ἐπιδρομῆς, δέν ἔγιναν ἀλλοιώσεις ἀπό ἄποφη γλωσσικοῦ ιδιώματος καὶ γνησίας μελωδίας.

Στὴν περιοχή Ματσούνας ὑπῆρχαν χωριά ἀπόκρημνα καὶ ἀπροσπέλαστα, στὰ ὅποια δέν πάτησε κάν Τούρκικο πόδι σ' ὅλη τῇ διάρκεια τῆς σιλαβιᾶς. Πολλές φορές μάλιστα Ματσουκαῖοι ἔστελναν ἀπειλητικά μηνύματα πρὸς τίς Τουρκικές ἀρχές, γιά νά πετύχουν ὥρισμένες παραχωρήσεις ἀπό μέρους τους. ~~μαραθίκαρος χάρων~~ Τούς μηνόσαν γάτι ἀν δέν σταματήσουν τούς διαγμούς καὶ τά βασανιστήρια, θά σκοτώσουν τούς αἰχμαλώτους Τούρκους, τούς ὅποίους ορατούσαν. Από ποῦ τούς εἶχαν; Ἡταν πολύ εὔκολο. Κατέβαιναν μιά νύχτα σ' ενα χωριό καὶ ἔκαναν ἀπαγωγή μερικῶν Τούρκων μέ σημοπό, νά τούς ἐλευθερώσουν, ἀφοῦ πετύχουν ὥρισμένα ἀνταλλάγματα, ὅπως εἴπαμε στὴν ἀρχή.

ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Συχεχίζομε μέν ενα τραγοῦδι τῆς περιοχῆς Σάντας. Η ήρωινή Σάντα εἶναι ξακουστή σ' ὅλους γιά τὴν Ἐθνική της ἀντίσταση, ὑπῆρξε, ηπάτα τὸν χαρακτηρισμό "Αγγλου λογίου, πού ἐπισκέψηται τούς τόπους, τό Σούλι τοῦ Πόντου." Ανάμεσα στὰ παλληνάρια της ξεχωρίζει ἡ εύγενική μορφή τοῦ ~~Καπετάν~~-Εύκλειδη. Θά μᾶς δοθῇ ἄλλοτε ἡ εύκαιρία νά μιλήσωμε εἰδικότερα γι' αὐτόν καὶ γιά τά ιατροθώματά του.

Σήμερα θά σᾶς μεταδώσωμε τό τραγοῦδι: "Πάτ' καὶ δέβα", ενα ἀπό τὰ πιό ὠραῖα τραγούδια τῆς Σάντας.

Λ Υ Ρ Α

Στή Νέα Σάντα τοῦ Κιλικίης, ἀλλά καὶ σὲ ὅλα μέρη τῆς Πατρίδας μας οἱ Σανταῖτοι συνεχίζουν τὴν ὄμορφη παράδοσή τους, στὸν τομέα τῶν τραγουδιῶν καὶ τῶν χορῶν, τῶν ἡθῶν καὶ τῶν ἔθεμων.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Θεὶς Δικούσετε τώρα εὖνα τραγοῦδι τοῦ δυτικοῦ Πόντου, βγαλμένο ἀσφαλῶς ἀπὸ τῆς θαλασσινῆς ζωῆς.

· Απὸ τὴν ἀρχαία ἐποχὴν οἱ παραλιαιμές πόλεις τοῦ πόντου ἔρχονται, μέ τὸ ἀκματὸν ἐμπορικὸν τους ναυτικὸν, σὲ ἐπαφὴν μέ τῇ Μικρασίᾳ, τῇ Θράκῃ, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Κρήτην καὶ τὰ λοιπά νησιά μας. Η ἐπαφὴ συνεχίστηκε καὶ κατὰ τὴν Βυζαντινήν περίοδο καὶ κατὰ τὴν Τουρκικήν ἔως τὴν ἐφεύρεσην τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ λίγο μετά.

· Ακοῦστε τό τραγοῦδι, πού δὲ γλωσσικός του ιδιωματισμός, ἀλλά καὶ ἡ μελωδία του, ἀποδεικνύουν τὴν στενήν ἐπαφὴν τῶν Ποντίων μέ τοὺς ἄλλους "Ελληνες ἀδελφούς των.

..... Λ Y R A

"Ἐνα καράβι Κρητικό οὔτε τρανό, οὔτε μικρό,
μόνο σαράντα δυό πηχῶν,
μόνο σαράντα δυό πηχῶν, πάντα ὅλεν τό γιαλόν-γιαλόν.
Καραβούρη Κρητικέ, πάρε κι' ἔμε γραμματικό,
δῶσε κι' ἔμένα μερτικό,
δῶσε κι' ἔμένα μερτικό, εὖνα φλουρέ Βενετικό.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σᾶς μεταδίδομε τώρα εὖνα σινοπό τῆς περιοχῆς Σοχούμ. "Ανθησε καὶ ἔδω Ἑλληνική παροιμία, πρό παντός στὰ χρόνια τὰ στερνά, ἦτοι μέ τό Ρωσοτουρκικό πόλεμο τοῦ 1878, διότε ἐγκαταστάθηκαν ἐκεῖ πολλές οἰνογένειες ἀπό τόν Πόντο.

Καὶ σήμερα στό Σοχούμ ὑπάρχουν πολλοί Πόντιοι, πού διά διάφορος λόγους, δέν ἐπαναπατρίστηκαν.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Κλείνομε τό πρόγραμμά μας μέ εὖνα σόλο λύρα.

..... Λ Y R A

Σᾶς ηρατήσαμε καὶ σήμερα συντροφιά μέ εὖνα πρόγραμμα τραγουδιῶν καὶ χορῶν ἀπό διάφορα μέρη τοῦ Πόντου.

- "Ἄρ αἴς εἶστεν ξάν σά ραδιόφωνα σουν ιειά τό πάμε τὴν Τρίτην σό μεσημέρ' ἀπάν". Νά εἶστεν καλά, πού ἀφουκρούζνετε μα-

..... Χαρίζετε μας τόν ιδόσμον ὅλεν. Εύχαριστοῦμε σας.

..... Σ Η Μ Α

' Ακούσατε τή λαογραφική μας ἐπομπή:

" Ποντιακοὶ ἀντίλαλοι ".

..... τδ σῆμα σβήνει